

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2015

Województwo zachodniopomorskie

prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

dr Agnieszka Komor

dr Dariusz Turek

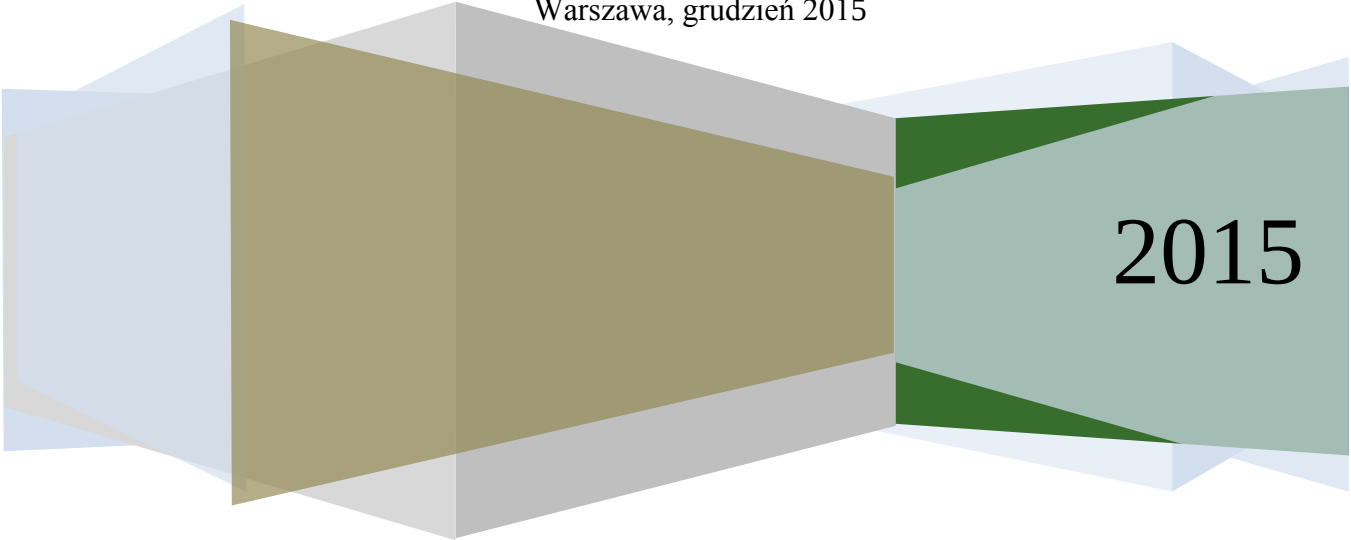
dr Patrycjusz Zarębski

mgr Mariusz Czernecki

mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, grudzień 2015

2015

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) jest instytucją rządową, która pomaga inwestorom od 1992 roku. Misją PAIiIZ jest tworzenie pozytywnego wizerunku Polski w świecie i dzięki temu zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych poprzez zachęcanie firm do inwestowania w Polsce. PAIiIZ jest przydatnym partnerem dla zagranicznych przedsiębiorców wchodzących na polski rynek. Agencja przeprowadza inwestorów przez wszystkie niezbędne procedury administracyjne oraz prawne dotyczące danego przedsięwzięcia. Zapewnia również szybki dostęp do kompleksowej informacji dotyczącej kwestii prawnych i biznesowych w zakresie inwestycji. Ponadto pomaga w znalezieniu odpowiedniej lokalizacji, partnerów oraz dostawców.

PAIiIZ zapewnia bezpłatne, profesjonalne usługi doradcze dla inwestorów, w tym:

- pomoc przy wyborze lokalizacji inwestycji;
- dostosowane do potrzeb inwestorów wizyty w Polsce;
- informacje na temat otoczenia prawnego i gospodarczego Polski;
- dane dotyczące dostępnych zachęt inwestycyjnych;
- ułatwianie kontaktów z władzami centralnymi i lokalnymi;
- identyfikację potencjalnych dostawców i wykonawców;
- opiekę nad inwestorami działającymi na terenie kraju, w tym w zakresie reinwestycji.

Na stronie internetowej **www.paiz.gov.pl** inwestor znajdzie wszystkie niezbędne informacje o Polsce, polskiej gospodarce, regulacjach prawnych oraz inne szczegółowe dane, które mogą być przydatne dla każdej firmy chcącej prowadzić swoją działalność na terenie kraju.

W 2011 roku zostało powołane Centrum Współpracy Gospodarczej PAIiIZ Chiny – Polska, zapewniając kompleksowe informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce oraz oferując wsparcie dla chińskich firm w trakcie procesu inwestycyjnego. Centrum jest odpowiedzialne za promocję Polski jako lokalizacji dla inwestycji zagranicznych, identyfikację źródeł zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wspieranie misji i delegacji z Chin, przygotowywanie analiz i informacji, utrzymując stały kontakt z chińskimi firmami działającymi w Polsce. Więcej informacji o projekcie "Go China" można znaleźć na stronie: **www.gochina.gov.pl**.

Od 2013 roku natomiast PAIiIZ realizuje program "Go Africa". Jego celem jest zachęcenie polskich przedsiębiorców do wejścia na rynki afrykańskie, jak również promocja Polski w Afryce. By ten cel został osiągnięty PAIiIZ organizuje misje rozpoznawcze do krajów afrykańskich, udział polskich przedsiębiorców w targach, konferencjach, seminariach i warsztatach, zarówno w Polsce, jak i krajach Afryki. Ponadto Agencja przygotowuje publikacje o rynku afrykańskim. Więcej informacji o projekcie "Go Africa" można znaleźć na stronie: **www.goafrica.gov.pl**.

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są publikowane corocznie od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa dolnośląskiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W tej części opracowania znajduje się tabelaryczne, syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa zachodniopomorskiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny zachodniopomorskich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie **rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej**, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji

kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - zakwaterowania i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: *POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions*, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje się bardzo dobrym położeniem względem rynków europejskich oraz państw Morza Bałtyckiego. Największe miasto w województwie Szczecin skupia w sobie najwyższe wartości potencjału gospodarczego w województwie oraz posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne z europejskimi autostradami oraz połączeniami morskimi.

Głównymi atutami województwa są:

- wyjątkowe położenie regionu, które daje szansę wykorzystania w działaniach gospodarczych bogatego wachlarza środków transportu: wodnego, kolejowego, lotniczego oraz drogowego,
- województwo posiada bogate tradycje związane z gospodarką morską (przemysł okrętowy, rybołówstwo, turystyka nadmorska),
- ponad połowa powierzchni województwa to tereny rolnicze, co daje szansę na inwestycje oraz rozwój branży rolnej i spożywczej,
- wysokie walory przyrodnicze dla rozwoju turystyki (Morze Bałtyckie, Pojezierza Wałeckie oraz Drawskie),
- szczególne walory inwestycyjne dla rozwoju turystyki, głównie w pasie nadmorskim województwa oraz Pojezierzach Drawskim oraz Wałeckim,
- duże możliwości produkcji energii odnawialnej (rośliny energetyczne, farmy wiatrowe), co w połączeniu z rozwojem turystyki sprawia, iż województwo zachodniopomorskie może stać się symbolem rozwoju zrównoważonego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii wspierających gospodarkę regionalną.

Zbiorną charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa zachodniopomorskiego

Wyszczególnienie	Województwo zachodniopomorskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2013 r. (zł/osoba)	36340	43175	-
Liczba ludności (osoby - stan na 31 XII 2014)	1.715.431	38.478.602	4,5%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2014 r. (osoby)	14514	424317	3,4%
Absolwenci szkół średnich w 2014 r. (osoby)	10497	271333	3,9%
Liczba pracujących w 2014 r. (tysiące osób)	574	15859	3,6%
Struktura pracujących w 2013 r.	sektor rolniczy 8,0% sektor przemysłowy 29,2% sektor usługowy 62,8%	11,5% 30,5% 58,0%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2013 r. (mln zł)	2530,7	75105,1	3,4%
Kapitał spółek w 2013 r. (mln zł)	5412,2	209130,1	2,6%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– Kostrzyńsko-Słubicka – Słupska – Mielecka – Pomorska			
Oceny wyróżniające województwo zachodnio-pomorskie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2		Zakwaterowanie i gastronomia klasa A	
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Gospodarka narodowa klasa B Handel i naprawy klasa C Zakwaterowanie i gastronomia klasa C Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa C	
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	m.Koszalin, m.Szczecin, m.Świnoujście, policki	
	Klasa B	kołobrzeski	
Gminy	Klasa A	Białogard (m), Darłowo (m), Dębno (m-w), Dobra (Szczecińska) (w), Drawsko Pomorskie (m-w), Dziwnów (m-w), Gryfino (m-w), Karlino (m-w), Kołbaskowo (w), Kołobrzeg (m), Kołobrzeg (w), Koszalin (m), Mielno (w), Międzyzdroje (m-w), Nowe Warpno (m-w), Police (m-w), Rewal (w), Sławno (m), Stargard	

		Szczeciński (m), Szczecin (m), Szczecinek (m), Świdwin (m), Świnoujście (m), Ustronie Morskie (w), Wałcz (m)
	Klasa B	Barlinek (m-w), Biesiekierz (w), Bobolice (m-w), Borne Sulino (m-w), Goleniów (m-w), Świeszyno (w), Trzebiatów (m-w), Złocieniec (m-w)

Objaśnienia

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI – rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2014 to 1 715 431 mieszkańców, co stanowiło 4,5% ludności Polski. W województwie zachodniopomorskim struktura wieku w roku 2014 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 17,5% osób, produkcyjny: 63,8% i poprodukcyjny: 18,7% (Polska analogicznie: 18%, 63% i 19%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 19 uczelni wyższych, w których kształcą się 53 tys. studentów, czyli 3,6% studentów w skali kraju. Według raportu przygotowanego przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w województwie zachodniopomorskim 7 wydziałów uczelni wyższych otrzymało kategorię naukową A; 30 wydziałów otrzymało kategorię – B; a 2 wydziały kategorię – C. Warto także wspomnieć, że 13 szkół wyższych nie otrzymało żadnej kategorii przyznawanej przez KEJN (aneks, tab.5.).

W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 11,2% uczniów województwa, natomiast do techników 29,1%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa we wrześniu 2015 r. 12,9%, dla porównania w Polsce - 9,7%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2015 wyniosło 3526,7zł, czyli 94% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo zachodniopomorskie dostarczyło w 2013 r. 3,8% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 36340 zł, przy średniej dla Polski 43175 zł. Wynik ten plasuje województwo na 8 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2013 wyniosła 176%, przy średniej dla Polski równej 197%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem sektora usług 62,8% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 8% i 29,2% pracujących (GUS, BDL 2015).

W strukturze przemysłu województwa zachodniopomorskiego wybijają się kilka działów takie jak: produkcja artykułów spożywczych (16% wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2014 roku), produkcja wyrobów z drewna, z korka, słomy i wikliny

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2015 r.) GUS.

(13%), produkcja wyrobów z metali(9%) oraz produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6%).³

Region jest czołowym producentem wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny(14% krajowej wartości produkcji sprzedanej w 2014 roku).

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa zachodniopomorskiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć takie sektory jak: gospodarka morska, gospodarka przemysłowa, turystyka, rozwinięte usługi komercyjne i wirtualne, przemysł informacyjny, przemysł komputerowy, przemysł telekomunikacyjny, usługi informatyczne i informacyjne, biotechnologie, technologie genetyczne, usługi konsultingowe, usługi wiedzy oraz rozwój telemetriki.

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie zachodniopomorskim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa zachodniopomorskiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- usługi przyszłości (ICT, KPO, B+R),
- działalność morska i logistyka,
- przemysł metalowo-maszynowy,
- biogospodarka (sektor drzewno-meblarski, sektor rolno-spożywczy, energetyka odnawialna, zielona chemia),
- turystyka i zdrowie.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Kostrzyńsko-Słubicka, Słupska, Mielecka, Pomorska, w następujących podstrefach:**

- **SSE Kostrzyńsko-Słubicka**, podstrefy: Barlinek (m-w), Białogard (m), Goleniów (m-w), Gryfino (m-w), Łobez (m-w), Nowogard (m-w), Pelczyce (m-w), Police (m-w), Dębno (m-w), Kamień Pomorski (m-w), Szczecin (m), Karlino (m-w),
- **SSE Słupska**, podstrefy: Biesiekierz (w), Kalisz Pomorski (m-w), Koszalin (m), Polanów (m-w), Szczecinek (m), Tychowo (m-w), Wałcz (m), Karlino (m-w),
- **SSE Mielecka**, podstrefy: Szczecin (m),
- **SSE Pomorska**, podstrefy: Stargard Szczeciński (m).

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego dla województwa, I kwartał 2015 i pierwszy kwartał Biuletyn Statystyczny 2015 www.stat.gov.pl (11.10.2015).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 35% - 55%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo zachodniopomorskie jest regionem nadmorskim, z czego wynikają predyspozycje rozwoju turystyki i gospodarki morskiej. Znalazło to odzwierciedlenie w przyznaniu województwu najwyższej oceny A pod względem potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla sekcji zakwaterowanie i gastronomia (klasa A).

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, gospodarka finansowa JST oraz nakłady inwestycyjne. Region uzyskał wysoką ocenę wskaźników RAI dla gospodarki narodowej (klasa B) oraz handlu i napraw (klasa C), zakwaterowania i gastronomii (klasa C) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (klasa C).

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od trzech lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴

Województwo zachodniopomorskie wśród regionów Unii Europejskiej szczebla NUTS 2 posiada niską atrakcyjność inwestycyjną (klasa E). Województwo zostało sklasyfikowane na 221. miejscu spośród 270 badanych regionów. Województwo posiada przewagę konkurencyjną w zakresie kapitału ludzkiego ocenionego na klasę B.

Województwo jest bardziej atrakcyjne niż regiony:

- **brytyjskie:** Cornwall and Isles of Scilly, Lincolnshire, West Wales and The Valleys;
- **bułgarskie:** Severen tsentralen, Severoiztochen, Severozapaden, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen;
- **czeskie:** Severozápad;
- **greckie:** Anatoliki Makedonia, Thraki, Dytiki Ellada, Dytiki Makedonia, Ionia Nisia, Ipeiros, Peloponnisos, Sterea Ellada, Thessalia, Voreio Aigaio;

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013 oraz <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

- **hiszpańskie:** Castilla-La Mancha, Extremadura;
- **portugalskie:** Alentejo, Centro, Região Autónoma da Madeira, Região Autónoma dos Açores;
- **rumuńskie:** Centru, Nord-Est, Nord-Vest, Sud - Muntenia, Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Vest;
- **słowackie:** Východné Slovensko;
- **węgierskie:** Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Észak-Magyarország;
- **włoskie:** Basilicata, Calabria, Molise, Puglia, Sardegna, Sicilia.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTWA

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **rynku pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

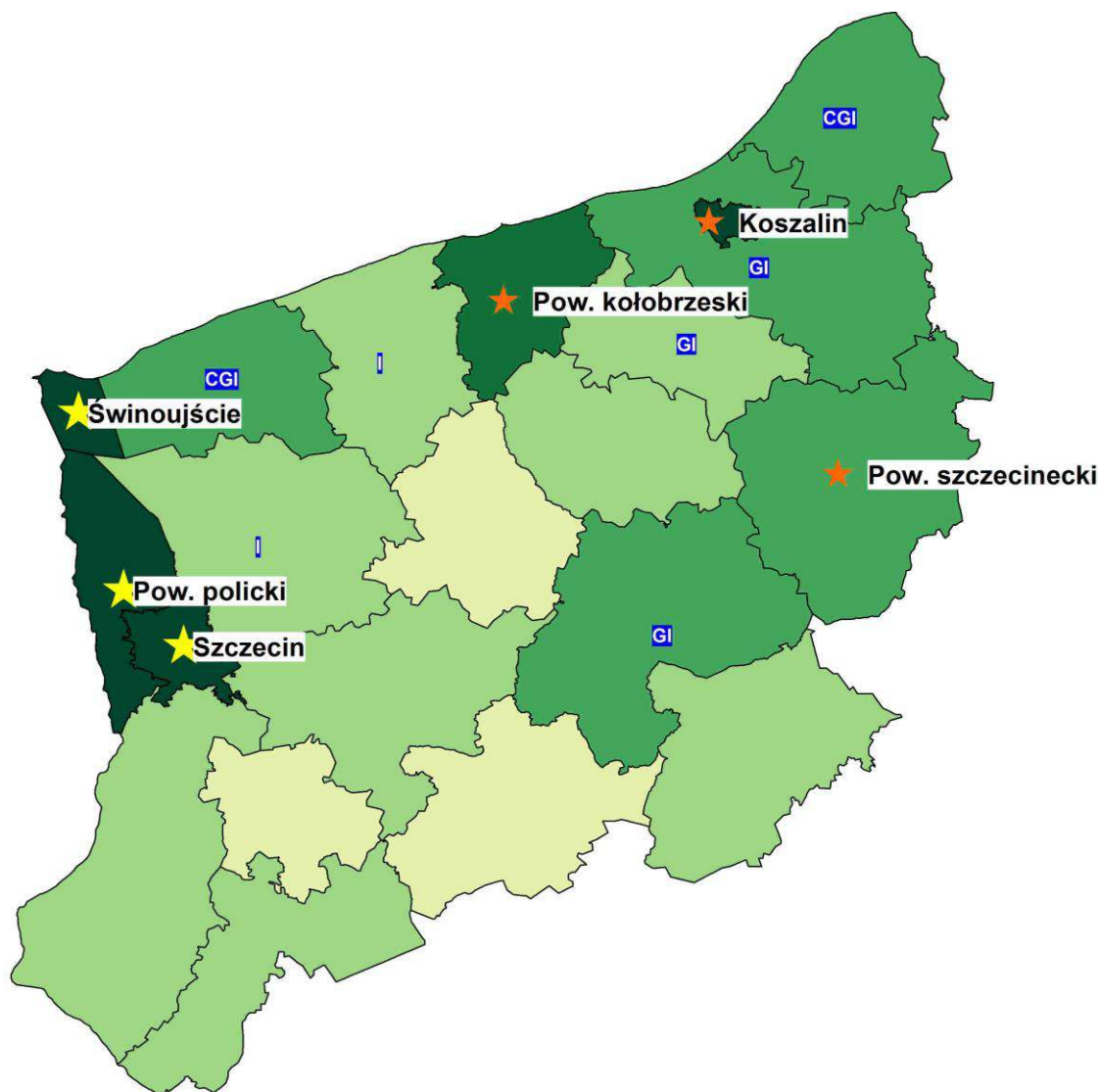
Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie.

Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 1 i 2). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. zachodniopomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2014

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

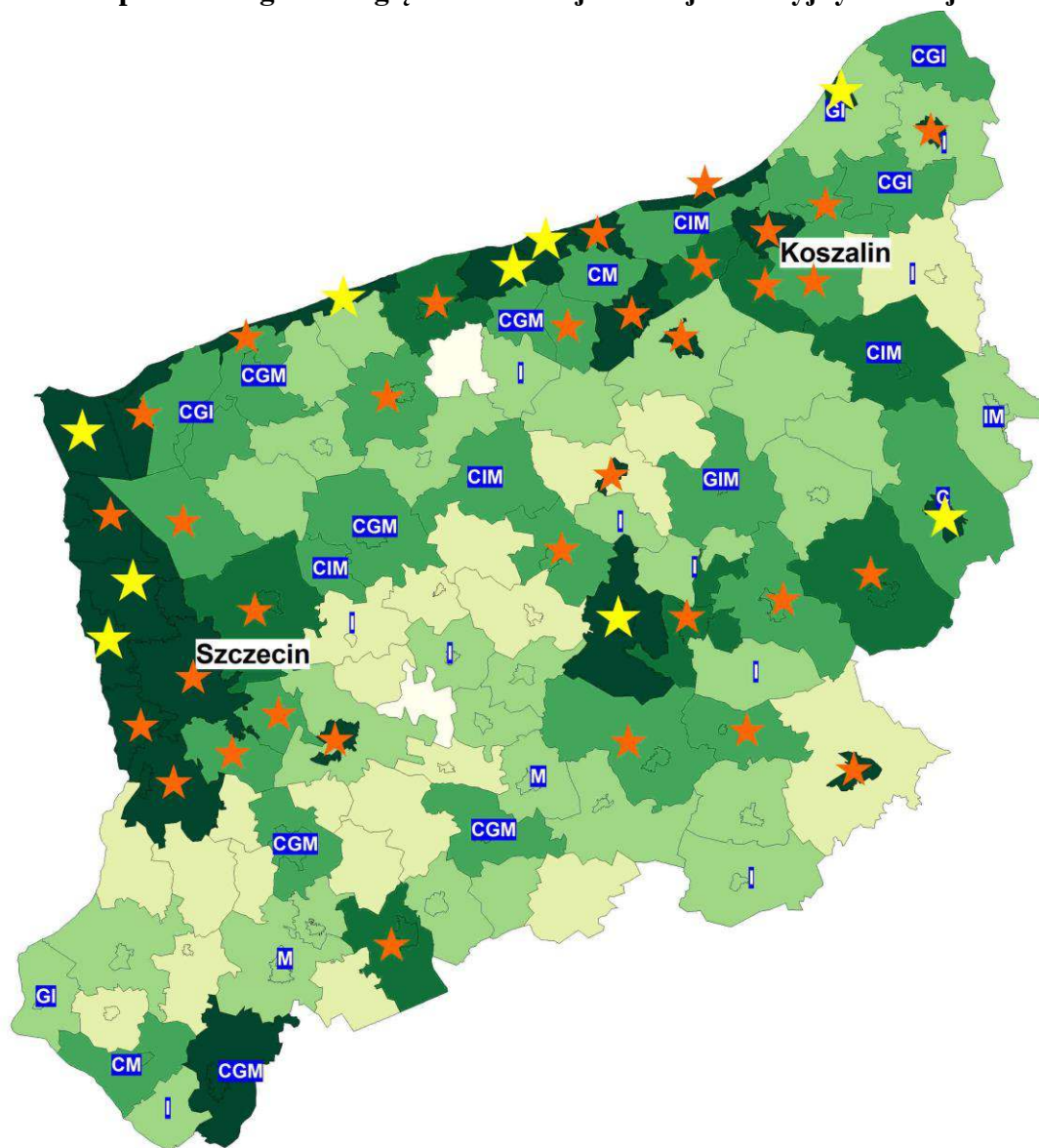
C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

Szczecin, Świnoujście, policki

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. zachodniopomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2014

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł przetwórczy

G Handel i naprawy

I Zakwaterowanie i gastronomia

M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Darłowo (m), Kołobrzeg (m), Szczecinek (m), Świnoujście (m), Dobra (Szczecińska) (w), Kołobrzeg (w), Rewal (w), Drawsko Pomorskie (m-w), Police (m-w)

Źródło: opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach - **złote gwiazdy** to: Szczecin, Świnoujście, natomiast w grupie powiatów ziemskich są to: policki oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** to powiat ziemski kołobrzeski, szczecinecki i miasto Koszalin.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Darłowo (m), Kołobrzeg (m), Szczecinek (m), Świnoujście (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Białogard (m), Koszalin (m), Sławno (m), Stargard Szczeciński (m), Szczecin (m), Świdwin (m), Wałcz (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Dobra (Szczecińska) (w), Kołobrzeg (w), Rewal (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Biesiekierz (w), Kobylanka (w), Kołbaskowo (w), Manowo (w), Mielno (w), Stare Czarnowo (w), Stepnica (w), Świeszyno (w), Ustronie Morskie (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Drawsko Pomorskie (m-w), Police (m-w),
- **gwiazdą pomarańczową** to **gminy**: Barlinek (m-w), Borne Sulinowo (m-w), Czaplinek (m-w), Dziwnów (m-w), Goleniów (m-w), Gościno (m-w), Gryfice (m-w), Gryfino (m-w), Kalisz Pomorski (m-w), Karlino (m-w), Łobez (m-w), Międzyzdroje (m-w), Mirosławiec (m-w), Nowe Warpno (m-w), Sianów (m-w), Trzebiatów (m-w), Złocieniec (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość,

rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie zachodniopomorskim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego
www.coi.wzp.pl

Zachodniopomorskie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ to doskonałe źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie zachodniopomorskim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Północna Izba Gospodarcza w Szczecinie (www.izba.info)

Izba jest niezależną organizacją powołaną, by chronić i reprezentować interesy zrzeszonych w niej przedsiębiorców. Celem Izby jest tworzenie warunków rozwoju i unowocześniania życia gospodarczego, wspieranie inicjatyw członków oraz działanie na rzecz rozwoju międzyregionalnych i międzynarodowych kontaktów gospodarczych. Oferta Izby obejmuje

m.in.: reprezentację interesów członków, organizację szkoleń, konsultacji, wyjazdów turystycznych i biznesowych, cyklicznych imprez towarzyskich i integracyjnych, usługi promocyjne, pomoc w wyszukiwaniu partnerów gospodarczych, pomoc w rozstrzyganiu sporów (przy Izbie działa Sąd Arbitrażowy Pomorza Zachodniego). Izba wdraża również liczne projekty unijne wpływające na rozwój gospodarczy regionu.

Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza. Przedstawicielstwo Regionalne w Szczecinie (www.spcc.pl)

SPCC jest stowarzyszeniem ludzi biznesu stworzonym przez i dla przedsiębiorców związanych ze Skandynawią. Główna siedziba SPCC znajduje się w Warszawie, ale organizacja jest aktywna na terenie całego kraju poprzez przedstawicieli działających w Krakowie, Poznaniu, Trójmieście, Szczecinie i we Wrocławiu. Oferta Izby obejmuje m.in.: rozbudowę sieci kontaktów, wymianę doświadczeń i wiedzy, wspieranie skandynawsko-polskich interesów. Izba pomaga firmom stowarzyszonym w SPCC m.in. poprzez: stwarzanie możliwości networkingowych i biznesowych w trakcie spotkań i konferencji, promocję firm członkowskich podczas wydarzeń organizowanych przez Izbę oraz za pośrednictwem portalu internetowego, usługi informacyjne, promowanie kultury skandynawskiej. Dzięki sieci kontaktów SPCC może także świadczyć usługi na rzecz polskich firm chcących zdobyć informacje o rynkach skandynawskich lub firm zainteresowanych znalezieniem partnerów biznesowych - producentów, dystrybutorów, klientów bezpośrednich - w krajach skandynawskich.

Koszalińska Izba Przemysłowo-Handlowa (www.kiph.com.pl)

KIPH jest organizacją samorządu gospodarczego zrzeszającą na zasadzie dobrowolności przedsiębiorstwa z terenu Pomorza Środkowego. Głównym zadaniem Izby jest reprezentowanie interesów skupionych w niej podmiotów gospodarczych wobec organów państwowych, samorządowych oraz innych instytucji i organizacji. Oferta Izby obejmuje m.in.: usługi informacyjne, doradcze, szkoleniowe, usługi wywiadowe gospodarczej, pomoc w znalezieniu zagranicznego partnera handlowego, usługi tłumaczeń, organizację misji gospodarczych, wyjazdów grupowych na targi zagraniczne, kursów, seminariów, legalizację dokumentów, wydawanie świadectw pochodzenia. Ponadto Izba świadczy pomoc w zakresie kojarzenia partnerów (możliwość umieszczania ofert firm polskich w systemach informacyjnych), a także prezentuje oferty współpracy gospodarczej (oferty firm zagranicznych oferujących i poszukujących usług i towarów w Polsce).

Szczeciński Park Naukowo - Technologiczny Sp. z o.o. (Technopark Pomerania) (<http://www.technopark-pomerania.pl/pl/>)

Celem działalności Technoparku tworzonego przez SPNT Sp. z o.o. jest stwarzanie dogodnych warunków do rozwoju innowacyjności w Szczecinie i regionie ze szczególnym ukierunkowaniem na technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT). Oferta Technoparku obejmuje m.in.: wynajem biur, sal konferencyjnych i szkoleniowych, usługi konsultingowe i szkoleniowe, usługę wirtualnego biura, serwerowni (bezpieczne przechowywanie i przetwarzanie danych). Technopark realizuje Program Ekspansji stanowiący zestaw narzędzi wspomagających rozwój nowoczesnych firm branży ICT, którym objęte są wszyscy bardziej

doświadczeni lokatorzy Technoparku, dzięki czemu mogą korzystać z szerokiej sieci kontaktów, usług doradczych wspomagających zarządzanie firmą, informacji o pozyskiwaniu zewnętrznego finansowania, wsparcia marketingowego i PR, branżowych wydarzeń i szkoleń. Poza wsparciem w ramach Programu Ekspansji, firmy ICT w Technoparku mogą korzystać z preferencyjnych cen wynajmu biur, sprzętu, sal konferencyjnych i szkoleniowych, oraz usług centrum danych. Program inkubacji to pakiet usług konsultingowych połączony z najmem powierzchni, który jest adresowany do nowych projektów biznesowych (start-upów), które będą miały swoją siedzibę w Technoparku Pomerania. Ponadto Technopark oferuje powierzchnie coworkingowe, ułatwiające przedsiębiorcom nawiązywanie kontaktów oraz dzielenie się wiedzą i doświadczeniami.

Goleniowski Park Przemysłowy (www.goleniow.pl)

GPP jest w pełni uzbrojonym technicznie terenem. Park posiada systematycznie rozbudowywaną sieć dróg wewnętrznych przeznaczonych dla ciężkiego transportu. Na terenie Parku funkcjonuje Specjalna Strefa Ekonomiczna będąca podstrefą Kostrzyńsko - Słubickiej SSE. Urząd gminy oferuje inwestorom zainteresowanym działalnością na terenie Parku pomoc organizacyjną i techniczną, a także szybki dostęp do potrzebnych informacji.

Stargardzki Park Przemysłowy (www.sarl.pl)

SPP jest obszarem inwestycyjnym o powierzchni ponad 150 ha. Park zarządzany jest przez Stargardzką Agencję Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. Agencja zapewnia wszechstronną pomoc inwestorom na każdym etapie inwestycji oraz możliwość szybkiego sfinalizowania projektu. Na terenie Parku znajdują się obszary zabudowane obiektami przemysłowymi pozostałymi po likwidowanych lub restrukturyzowanych przedsiębiorstwach oraz tereny niezabudowane, przygotowywane dla nowych inwestycji.

Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii w Stargardzie Szczecińskim (<http://www.stargard.pl/Mapa-terenow-inwestycyjnych>)

PPNT zlokalizowany jest na terenie byłego lotniska wojsk radzieckich Kluczewo w Stargardzie Szczecińskim. Całkowita powierzchnia Parku to około 850 ha, z których obecnie pozostało około 250 ha przeznaczonych pod inwestycje w pierwszym etapie. Tak duża, zwarta powierzchnia terenu o przejrzystej strukturze własnościowej pozwala na lokowania na terenie Parku nawet największych projektów inwestycyjnych. Część terenów Parku objęta jest statusem SSE przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną. Park wyposażony jest w niezbędną infrastrukturę mediów. Tereny PPNT przeznaczone są dla celów produkcji przemysłowej i działalności produkcyjno-składowej.

Białogardzki Park Inwestycyjny "Invest-Park" Sp. z o.o. (<http://www.investparkbialogard.pl>)

Oferta Parku obejmuje w pełni uzbrojone tereny inwestycyjne (część obszarów objęta jest statusem Kostrzyńsko-Słubickiej SSE); wynajem lub sprzedaż nowych hal produkcyjnych standardowych lub budowanych według indywidualnych potrzeb inwestorów (nowy obiekt produkcyjny można wynająć z możliwością jego późniejszego zakupu). W „Invest-Parku” funkcjonuje również Inkubator Technologiczny oferujący wynajem powierzchni biurowej

oraz produkcyjnej. Ponadto przedsiębiorcom z branży metalowej Inkubator oferuje usługi w ramach Centrum Malowania Proszkowego. Lokując działalność na terenach „Invest-Parku” inwestor otrzymuje wsparcie ze strony Biura Obsługi Inwestora dotyczące m.in: kontaktów z administracją publiczną, szkoleń i rekrutacji pracowników (Bank Kadr).

Park Technologiczny S.A. w Koszalinie (www.pt.koszalin.pl)

Celem działania PT S.A. jest wspieranie rozwoju przedsiębiorców funkcjonujących w oparciu o innowacyjne technologie (głównie informatyczne i telekomunikacyjne), wzrost konkurencyjności firm, tworzenie miejsc pracy, wzrost atrakcyjności i konkurencyjności gospodarczej miasta Koszalina oraz stymulowanie współpracy środowiska naukowego i lokalnego biznesu. Oferta dla firm obejmuje m.in.: wynajem powierzchni biurowej (w tym w ramach Inkubatora przedsiębiorczości), doradztwo gospodarcze, usługi księgowe i prawne, organizację misji gospodarczych, wyjazdów studyjnych, giełd kooperacyjnych i warsztatów szkoleniowych, pomoc w znalezieniu partnerów krajowych i zagranicznych, usługi w zakresie przygotowania projektów europejskich, wynajem sali konferencyjnej, usługi promocyjne dla firm działających w ramach Parku, e-platformę (e-learningowa platforma szkoleniowa), networking biznes - proces wymiany informacji, zasobów, wzajemnego wsparcia prowadzony dzięki sieci wzajemnych kontaktów w biznesie. Park oferuje również usługi Wirtualnego biura.

Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii w Szczecinie (www.innowacje.zut.edu.pl)

RCliTT działa w ramach Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Centrum prowadzi działalność doradczą i szkoleniową dla firm, naukowców i absolwentów uczelni w zakresie transferu technologii, finansowania badań i rozwoju oraz wsparcia przedsiębiorczości akademickiej. Ponadto kontaktuje i koordynuje współpracę pomiędzy sferą biznesu a nauką oraz animuje rozwój klastrów przemysłowych. Oferta RCliTT dla przedsiębiorców obejmuje m.in.: poszukiwanie krajowych i zagranicznych partnerów biznesowych, pośredniczenie w transakcjach sprzedaży i zakupu technologii, analizy rynkowe, określanie potencjału innowacyjnego w firmach. Oferta dla przyszłych przedsiębiorców dotyczy m.in. oceny pomysłu na nowy biznes, organizacji spotkań z potencjalnym inwestorem, pomocy w przygotowaniu biznesplanu oraz usług promocyjnych. Na stronie internetowej Centrum znajduje się wyszukiwarka usług oferowanych przez RCliTT dla przedsiębiorców, naukowców oraz studentów, doktorantów i absolwentów.

Zachodniopomorskie Centrum Zaawansowanych Technologii w Szczecinie (<http://www.zczt.ps.pl/spip.php?rubrique8>)

Konsorcjum pod nazwą „Zachodniopomorskie Centrum Zaawansowanych Technologii” zostało utworzone przez uczelnie wyższe (Politechnikę Szczecińską, Pomorską Akademię Medyczną, Akademię Rolniczą w Szczecinie) oraz podmioty gospodarcze. Celem ZCZT jest integracja i intensyfikacja interdyscyplinarnych prac naukowo-badawczych prowadzonych z udziałem zespołów członków tworzących Konsorcjum oraz podmiotów gospodarczych i społecznych, w zakresie technologii i materiałów polimerowych, w tym genomiki. Konsorcjum jest zorientowane na prowadzenie prac lub projektów bilateralnych oraz

wielostronnych, krajowych i międzynarodowych, z podmiotami gospodarczymi, stowarzyszeniami o charakterze gospodarczym, a także partnerami ze sfery społeczno-samorządowej. Efektem działalności ma być stymulowanie wzrostu gospodarczego oraz tworzenie nowych firm i miejsc pracy.

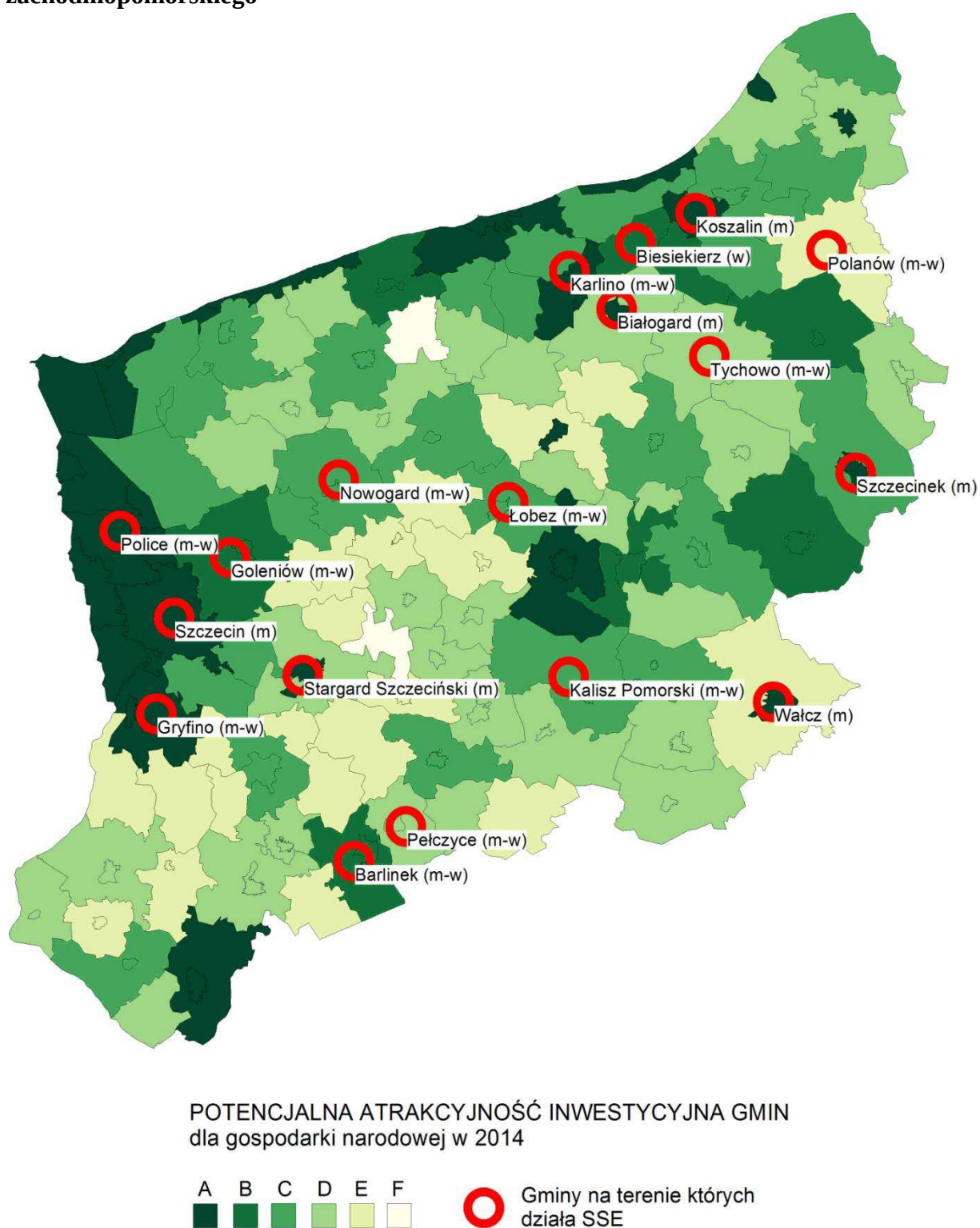
4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

Na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonują 4 specjalne strefy ekonomiczne: Pomorska, Słupska, Kostrzyńsko-Słubicka i Mielecka. Do końca 2014 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 6 miast i 13 gmin (na terenie Karlina funkcjonują 2 strefy Kostrzyńsko-Słubicka i Słupska, na terenie Szczecina funkcjonują 2 strefy - Mielecka i Kostrzyńsko-Słubicka) - zob. rys. 3.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 2002 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2014 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 3,7 mld zł, co stanowi 4% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły lub utrzymały 6,1 tys. miejsc pracy w regionie, co stanowi 2% wszystkich miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4 w Aneksie).

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Stargardu Szczecińskiego gdzie największe inwestycje zrealizowały firma z branży wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Bridgestone Stargard Spółka z o.o. (produkcja opon), licznie reprezentowane są również firmy branży farmaceutycznej: Biologiczne Technologie Farmaceutyczne Spółka z o.o. (przemysł farmaceutyczny), Centrum Innowacji Farmaceutycznych Spółka z o.o. (przemysł farmaceutyczny), Centrum Syntezy Molekuł Spółka z o.o. (przemysł farmaceutyczny), Gillmet Spółka z o.o. (cynkowanie ogniowe).

Rysunek 3. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa zachodniopomorskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa zachodniopomorskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- będących w stanie zagospodarować istniejące tereny postoczniove wraz z potencjałem kadrowym istniejącym w aglomeracji szczecińskiej, z branży metalowej i elektrotechnicznej - w przypadku Kostrzyńsko-Słubickiej SSE,
- z branży metalowej, maszynowej i elektrotechnicznej, mogących zagospodarować tereny inwestycyjne oraz duży potencjał kadrowy aglomeracji szczecińskiej - w przypadku Mieleckiej SSE,
- z branży metalowej, maszynowej i elektronicznej - w przypadku Pomorskiej SSE,
- reprezentujących branże: metalową, maszynową, elektrotechniczną oraz usługi magazynowo-logistyczne - w przypadku Słupskiej SSE.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Województwo	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,818	A	A	A	B	B
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,565	C	C	E	D	D
LUBELSKIE	0,173	F	E	F	F	F
LUBUSKIE	0,319	E	E	D	C	E
ŁÓDZKIE	0,566	C	B	E	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,691	B	B	A	A	B
MAZOWIECKIE	0,985	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,267	E	E	D	E	E
PODKARPACKIE	0,364	D	E	D	E	E
PODLASKIE	0,244	E	E	E	D	E
POMORSKIE	0,667	B	C	A	A	B
ŚLĄSKIE	1,000	A	A	B	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,000	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,206	E	F	D	C	E
WIELKOPOLSKIE	0,489	D	D	C	D	C
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,587	C	C	C	A	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2015 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
policki	0,314	A	A	A	A	A
m.Świnoujście	0,291	A	A	A	A	A
m.Szczecin	0,291	A	A	A	A	A
m.Koszalin	0,289	A	A	A	B	A
kołobrzeski	0,260	B	B	A	A	B
szczecinecki	0,231	C	C	C	C	C
kamieński	0,230	C	C	C	A	D
ślawieński	0,229	C	C	C	A	D
koszaliński	0,227	C	D	C	A	D
drawski	0,225	C	D	C	C	D

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2015 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tabela 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Kołobrzeg (m)	0,249	A	A	A	A	A
Darłowo (m)	0,245	A	A	A	A	A
Szczecinek (m)	0,240	A	A	A	A	A
Szczecin (m)	0,240	A	A	A	B	A
Stargard Szczeciński (m)	0,235	A	A	A	C	A
Koszalin (m)	0,235	A	A	A	B	A
Świdwin (m)	0,232	A	A	A	B	A
Świnoujście (m)	0,230	A	A	A	A	A
Sławno (m)	0,221	A	A	A	C	A
Białogard (m)	0,221	A	A	A	C	A
Wałcz (m)	0,217	A	A	A	C	A
Gminy wiejskie						
Rewal (w)	0,260	A	A	A	A	A
Kołobrzeg (w)	0,240	A	A	A	A	A
Dobra (Szczecińska) (w)	0,238	A	A	A	A	A
Mielno (w)	0,223	A	A	A	A	B
Ustronie Morskie (w)	0,217	A	A	A	A	B
Kołbaskowo (w)	0,211	A	A	B	A	A
Biesiekierz (w)	0,204	B	B	B	A	B
Świeszyno (w)	0,191	B	B	C	A	B
Kobylanka (w)	0,187	C	C	C	B	B
Stepnica (w)	0,185	C	C	B	C	C
Dygowo (w)	0,182	C	C	D	D	C
Postomino (w)	0,178	C	C	C	A	D
Stare Czarnowo (w)	0,177	C	C	C	C	C
Manowo (w)	0,175	C	C	C	B	C
Szczecinek (w)	0,173	C	C	D	D	D
Osina (w)	0,172	C	C	D	B	C
Będzino (w)	0,170	C	C	D	B	C
Siemysł (w)	0,170	C	C	C	D	C
Malechowo (w)	0,170	C	C	C	B	D
Gminy miejsko-wiejskie						
Police (m-w)	0,258	A	A	A	A	A

Dębno (m-w)	0,221	A	A	B	D	A
Dziwnów (m-w)	0,221	A	A	B	A	B
Karlino (m-w)	0,215	A	A	A	A	B
Międzyzdroje (m-w)	0,212	A	A	A	A	B
Drawsko Pomorskie (m-w)	0,210	A	A	A	A	A
Gryfino (m-w)	0,207	A	B	B	C	A
Nowe Warpno (m-w)	0,207	A	A	A	A	B
Goleniów (m-w)	0,203	B	B	B	B	A
Złocieniec (m-w)	0,200	B	B	B	B	B
Trzebiatów (m-w)	0,197	B	B	C	A	B
Barlinek (m-w)	0,193	B	B	B	C	B
Bobolice (m-w)	0,190	B	C	D	C	B
Borne Sulinowo (m-w)	0,190	B	B	B	B	C
Sianów (m-w)	0,187	C	C	B	B	C
Kalisz Pomorski (m-w)	0,186	C	C	B	A	C
Kamień Pomorski (m-w)	0,185	C	C	C	D	C
Choszczno (m-w)	0,184	C	C	C	D	B
Pyrzyce (m-w)	0,184	C	C	C	E	B
Gryfice (m-w)	0,184	C	C	C	C	B
Czaplinek (m-w)	0,181	C	C	C	C	C
Nowogard (m-w)	0,180	C	C	C	D	B
Mirosławiec (m-w)	0,179	C	C	C	C	C
Gościno (m-w)	0,178	C	C	C	C	C
Łobez (m-w)	0,173	C	C	C	B	C
Wolin (m-w)	0,172	C	C	C	B	D
Resko (m-w)	0,172	C	C	D	C	C
Mieszkowice (m-w)	0,172	C	C	D	D	C
Połczyn-Zdrój (m-w)	0,171	C	D	C	C	C

Objaśnienia: m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2015).

Tabela 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2014 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne w zł	Liczba nowych miejsc pracy	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Słupska	Powiat białogardzki, gmina Karlino	435 728 734,02	571	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Słupska	Powiat białogardzki, gmina Tychowo	-	-	brak
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat białogardzki, miasto Białogard	-	-	brak
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat choszczeński, gmina Pelczyce	-	-	brak
Słupska	Powiat drawski, gmina Kalisz Pomorski	-	-	brak
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat goleniowski, gmina Goleniów	180 759 004,20	985	chemikalia i wyroby chemiczne
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat goleniowski, gmina Nowogard	-	-	brak
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat gryfiński, gmina Gryfino	-	-	brak
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat kamieński, gmina Kamień Pomorski	-	-	brak
Słupska	Powiat koszaliński, gmina Biesiekierz	-	-	brak
Słupska	Powiat koszaliński, gmina Polanów	-	-	brak
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat łobeski, gmina Łobez	-	-	brak
Słupska	Powiat m.Koszalin, miasto Koszalin	242 377 018,52	1 264	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, magazynowanie i usługi wspomagające transport,
Mielecka	Powiat m.Szczecin, miasto Szczecin	196 568 292,46	263	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat myśliborski, gmina Barlinek	426 665 776,08	1 195	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Kostrzyńsko-Słubicka	Powiat myśliborski, gmina Dębno	-	-	brak
Pomorska	Powiat stargardzki, miasto Stargard Szczeciński	1 656 006 986,09	1 208	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych

Słupska	Powiat szczecinecki, miasto Szczecinek	393 992 567,20	103	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Słupska	Powiat wałecki, miasto Wałcz	196 350 713,59	503	chemikalia i wyroby chemiczne, metale,

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Tabela 5. WYKAZ UCZELNI WYŻSZYCH, WYDZIAŁÓW ORAZ PRZYZNANYCH KATEGORII PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Nazwa Szkoły	Kategoria MNiSW
Akademia Morska w Szczecinie	B – Wydział Nawigacyjny
	B – Wydział Inżynieryjno-Ekonomiczny Transportu
	B – Wydział Mechaniczny
Akademia Sztuki w Szczecinie	B – Wydział Edukacji Muzycznej
	B – Wydział Instrumentalny
	B – Wydział Malarstwa i Nowych Mediów
	B – Wydział Sztuk Wizualnych
Koszalińska Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych w Koszalinie	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koszalinie	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu	b.d.
Politechnika Koszalińska	A – Instytut Technologii i Edukacji
	B – Wydział Inżynierii Lądowej, Środowiska i Geodezji
	B – Wydział Elektroniki i Informatyki
	B – Wydział Mechaniczny
	B – Wydział Nauk Ekonomicznych
	B – Instytut Polityki Społecznej i Stosunków Międzynarodowych
	C – Instytut Wzornictwa
	C – Instytut Neofilologii i Komunikacji Społecznej
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	A – Wydział Lekarsko - Biotechnologiczny i Medycyny Laboratoryjnej

	A – Wydział Lekarski z Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim
	B – Wydział Nauk o Zdrowiu
	B – Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Stargardzka Szkoła Wyższa Stargardinum w Stargardzie Szczecińskim	b.d.
Szczecińska Szkoła Wyższa Collegium Balticum w Szczecinie	b.d.
Uniwersytet Szczeciński	A – Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania
	B – Wydział Biologii
	B – Wydział Kultury Fizycznej i Promocji Zdrowia
	B – Wydział Filologiczny
	B – Wydział Humanistyczny
	B – Wydział Nauk o Ziemi
	B – Wydział Matematyczno-Fizyczny
	B – Wydział Prawa i Administracji
	B – Wydział Teologiczny
	B – Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Szczecinie	b.d.
Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie	b.d.
Wyższa Szkoła Integracji Europejskiej w Szczecinie	b.d.
Wyższa Szkoła Języków Obcych w Szczecinie	b.d.
Wyższa Szkoła Kosmetologii i Promocji Zdrowia w Szczecinie	b.d.
Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Szczecinie	b.d.
Wyższa Szkoła Zawodowa „Oeconomicus” Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego z siedzibą w Szczecinie	b.d.
Zachodniopomorska Szkoła Biznesu w	b.d.

Szczecinie	
Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie	A – Wydział Budownictwa i Architektury
	A – Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej
	A – Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki
	B – Wydział Nauk o Żywności i Rybactwa
	B – Wydział Elektryczny
	B – Wydział Informatyki
	B – Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt
	B – Wydział Techniki Morskiej i Transportu
	B – Wydział Ekonomiczny
	B – Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Dziennika Urzędowego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Warszawa, dnia 9 lipca 2014 r.; Pozycja 38; Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 lipca 2014 roku; o przyznanych kategoriach naukowych jednostkom naukowym.

Redakcja raportu: Paulina Mechło.